

DISCURSUS JURIDICUS
DE
Jure Inventarii,

QUEM,
SS. TRIADE B. F.

Consensu Nobilissimi Jctorum Ordinis,
in Academia Gryphiswaldensi,

SUB PRÆSIDIO

VIRI

NOBILISSIMI ET EXCELLENTISSIMI

DN. PETRI MASCOVII,

U. J. D. ac Professoris in Almâ hac Ordinarii,
Fautoris ac Præceptoris sui summè
devenerandi,

*Publica & placida Eruditorum ventilationi
submittit*

GOTFRIDUS Pyll /
Stralsundensis,
A. & R.

Ad diem 6. Maji, Anno O. R. M. DC. LXX.
in Auditorio Majori horis consuetis.

GRYPHISWALDIÆ,
Characteribus MATTHÆI DOISCHERI, Academiæ Typographi.

27

Faint, mirrored text bleed-through from the reverse side of the page, including the name 'COTTENBURG' and the year '1791'.

534
P R Æ F A T I O.

Summū erat quod he-
redes tam ex testamento quàm
ab intestato hereditatem ade-
undo subibant periculum: quip-
pe per aditionem seu immixtio-
nem omnibus creditoribus he-
reditariis obligabantur. Quic-
quid debebat defunctus, post
aditionem heredes debebant,
tametsi plura debebat, quàm in bonis & facultatibus
reliquisset, solidū tamen creditorib⁹ etiam ultra vires
hereditarias solvere tenebantur. Imo sicuti defunctus
propter obligationes de jure XII. Tabb: si non esset
solvendo, adjudicatus creditoribus poterat laniari ac
discerpi A. Gell. N. A. lib. ult. c. 1. vel quod postea intro-
ductū, in carcerē conjici, nisi bonis cederet, per quam
cessionē tamen, non quidem ab obligationibus, quia
semper tenebatur, si ad pingviorem fortunam perve-
nerat, ut solveret, quamvis à carcere liberabatur. l. 3.
§. tutores. & ibid. gloss. in verb. vinculis. ff. de suspect. tut. l. 1.
C. qui bonis ced. poss. ita & eadem ratione post aditionem
heredes, ad omnia illa, quæ jam diximus, etiamsi non
esset tantum in bonis defuncti, tenebantur, Sichard.
in Cod. ad l. fin. C. de jure delib. n. 1. Maluerunt itaq; he-
reditatibus sæpius abstinere heredes, easq; repudia-
re, quàm cum periculo, tamq; insigni bonorum suo-
rum jacturâ hereditates adire. Interim cum publicè
expediebat, ut suprema hominum judicia exitus, l. 5.
ff. testam. quemadm. ep. & defunctorum intererat, ut suc-
cesso-

A

cesso-

cessores, eosq; promptissimos haberent. *l. 6. ff. de in-
terrog. in jure fac.* Rittersh. *ad Nov. p. 6. c. 8. n. 14.* Wesen-
p. 1. cons. 13. n. 26. cum primis quia Testatoribus incom-
modum erat, fere etiam ignominiosum; non invenire
heredē, quem ipsi elegissent tamen atque instituisent,
Rittersh. *d. l. p. 6. c. 5. n. 3.* Schot. *Ex. Jur. t. qui & à quib.
manum.* idcirco indultum est heredibus & quidem ex-
traneis tempus aliquod, quo secum deliberare pos-
sent, an expediret hereditatem adire vel non, & qui-
dem hoc deliberandi tempus vel à Testatore dabatur,
Cretioq; dicebatur, Ulpian. *in fragm. tit. 22.* vel à Ju-
dice. *l. 1. ff. de jure delib.* Si à Testatore datum fuerit,
observandum erat, sicut ille voluit, intraq; illud spa-
tium adire cogebantur heredes, alioquin solo tem-
pore excludebantur, Peretz. *in Cod. tit. de jure delib. n. 1.*
Sin autem datum à Judice, tunc diversimodè observa-
batur, quia Prætor pro arbitrio & ut plurimum 100.
dies dabat. *l. 2. ff. de jure delib.* Ab aliis Magistratibus
novem menses. Ab ipso autem Principe annus con-
cedi solebat, donec arbitrarium hoc deliberandi tem-
pus demum factum est ordinarium, i. e. unicuique da-
tum sine speciali impetratione ad annum, ex quo he-
reditatem sibi delatam quis agnovit. *l. 19. C. de jure de-
lib. l. 22. §. 3. eod.* Zoes. *ff. d. t. n. 2.* Sed in extraneis he-
redibus primitus tantum hæc obtinebant, ut, quibus
olim tantum liberum erat adire hereditatem vel repu-
diare; non item in Necessariis & Suis: Necessarii
enim (quales erant servi) sive volebant sive nole-
bant, ipso jure citra ullam aditionem liberi & here-
des existebant. *§. 1. Inst. quib. ex caus. man. non poss. §. 1.
Inst. de hered. qual. & diff.* Sic & Sui, propter domini
continuationem, & quod subtilitate *L. XII. Tabb.*
itidem,

itidem, sive volebant sive nolebant, hereditatem
 ex testamento quàm ab intestato, paternam here-
 ditatem agnoscere tenebantur §. 2. *Instit. de hered. qual.*
diff. ibiq. Dd. Verùm cum & Suis Prætor abstinendi fa-
 cultatem tribuit, etiam ipsis deliberandi spacium,
 indulgisse intelligendus est, utrum immiscere se here-
 ditati, an verò abstinere ab eâ velint §. 2. *Instit. de hered.*
qual. l. 7. ff. de jure delib. Instit. §. 2. & 12. C. eod. Ludwell.
ad §. 4. de hered. qual. n. 1. Cœterum deliberandi hoc
 beneficium, etiamsi in eo utile, quod spacium ali-
 quod temporis ad hereditatem adeundam concesserit,
 tamen in eo periculosum existit, quod is, qui jure
 deliberandi usus est, & ita hereditatem adit, ad o-
 mnia pericula & onera hereditaria teneatur §. 5. & 6.
Instit. de hered. qual. l. 10. C. de jure delib. Vidit jam ante,
 Justinianum Div: Hadrianus, quàm facilè etiam De-
 liberantes impingere potuerint, adeundo heredita-
 tem damnosam, quam lucrosam putârunt: Propte-
 rea q; majoribus 25. annis (Minores enim ut in omni-
 bus aliis causis decepti, ita & si temerè damnosam
 adierunt hereditatem, à Prætoe indemnes servan-
 tur) ob æs alienum improvisò in adita hereditate na-
 tum per restitutionem ex generali clausula succurren-
 dum esse constituit d. §. 5. *Instit. de hered. qual. l. 22. pr. C. de*
jure delib. Quem secutus est Imperator Gordianus,
 qui gratiam militum captando, ut milites heredita-
 tem adeuntes, ultra vires hereditatis non tenerentur,
 statuit d. §. 2. d. l. 22. Sed uti Hujus, uni hominum ge-
 neri Militibus nimirum, ita Illius Constitutione in u-
 no tantum debiti improvisi casu heredibus prospe-
 ctum erat. Quare ut magis atque plenè heredibus
 consuleretur, Imperator noster Justinianus ex singu-
 lari

lari humanitatis ratione novum & saluberrimum inventarii beneficium induxit, quo legitime confecto, Heredes ultra vires hereditatis non teneantur. De hoc, quod diximus, Inventarii beneficio tanquam nobilissimo scituque necessario argumento presentem nostrum instituimus Discursum & periculum Academicum; ita tamen, ut (1) videamus, quid sit inventarium? (2) Quis teneatur conficere inventarium? (3) Quomodo conficiendum? (4) Ad quid, seu qui effectus legitime confecti inventarii? denique (5) quæ poena ejus, qui neglexit conficere inventarium. Sitque implorato Divini Numinis auxilio

THESIS I.

Cum teste Cicerone *1. de offic.* optima sit alicujus rei traditio à definitione quæ proficiscitur, per quam planè intelligimus, quid res sit, de qua agendum. *Myns. ad princip. Instit. de J. & J. n. 5.* Idcirco etiam Nos rem operæ pretium refundentem agere putamus à definitione initium facturi. Hæc autem cum duplex sit: Nominalis, quæ vocis significationem exponit, & Realis, quæ explicat naturam rei per vocem explicatæ, hinc primo de illa quædam breviter prælibemus: Verborum enim cognitio plurimum facit ad ipsarum rerum intellectum, econtra, verò eorum neglectus rerum parit incertitudinem, *Oldendorp. class. 4. act. mandati.* quam refert *Rickius de Unione prolium cap. 1. n. 1.*

II. Etymon igitur sive genuinam vocis Inventarii deductionem quod concernit, dictum est ab inveniando, quod res in eo descriptæ inveniuntur, ut quot, quantæ & quales sint, scire possit *l. ult. C. arbitr. tut.* Invenire autem est cum inquisitione, unde invenire

536.

venire est in id venire, quod quæritur, post Isodor.
Etymol. 10. Roland. à Valle de invent. confect. part. 1. §. 1.
Hillig. Donell. *Enucl.* 7. c. 3. Harprecht. ad §. 6. *Instit. de*
hered. qual. & diff. n. 2. Mejer in *Colleg. jur. Argent. tit. de*
acquir. hered. th. 31.

III. Quæ Homonymiam, vocabulum Inventarii
vel latè & generaliter sumitur, vel strictè & speciali-
ter: latè & generaliter acceptum, non tantùm rerum
quæ in alicujus hereditate reperiuntur, sed omnem
& quorumvis bonorum consignationem denotat.,
sive de bonis vacantibus *l. ult. C. de bonis vac.* sive pro-
scriptorum *l. 7. C. de bonis proscript.* sive debitorum *l. 15.*
ff. de reb. auctor. poss. sive pupillorum & minorum *l. 7. ff.*
de admin. tut. l. 24. C. eod. conficiatur. Cum enim ca-
put reddendarum rationum est inventarium, sine
quo ratio accepti & impensi subsistere nequit, post
Plotum *de in lit. jur.* §. 4. n. 85. seq. §. 5. n. 28. Magnif. Dn.
Vice-Præs. Mevius in *Comm. jur. Lub.* 2. T. 2. a. 21. n. 6.
utique unicuique ad reddendam rationem seu ad re-
stitutionem rerum cum publicarum tum privatarum
obligato, conficiendi inventarii necessitas incumbit,
post Pinellum & Vasquium, Rauchbar *l. 9. 30. num. 30.*
Heig. *l. 9. 20. n. 1. seq. n. 8.* Strictè verò & specialiter re-
rum hereditariarum seu in hereditate repertarum de-
scriptionem significat, quæ heredibus propria est, at-
que si non ultra vires hereditarias teneri velint, pro-
curare tenentur *l. fin. §. 4. C. de jure delib.* Et in hoc si-
gnificatu speciali Nos, relicto generali, inventarium
per præsentem discursum considerabimus.

IV. Synonymorum hîc vilis est annona voca-
bulisq; Synonymicis inventarium non abundat, præ-
terquam quod & Repertorium dicatur *in l. 7. ff. de ad-*

min. & peric. tut. ubi Ulpianus ait, Repertorium vulgo inventarium appellari solet, Glosa exponit, Repertorium ideò dici, quia res in eo descriptæ reperiantur Sebast. Monticul. *de invent. hered. c. 3. n. 1.* vel quod res in hereditate repertæ describantur, Roland à Valle, *de invent. part. 1. §. 1. n. 4.* Aliàs Synopsis rerum hereditariarum, s. synopsis hæreditaria dicitur *l. 5. §. 11. ff. de rebus eor. qui sub tut.* Calvin. *in Lexic. Jurid. verb. inventarium.* Hubert. Giphon. *in comm. ad LL. Codic. difficilior. ad l. fin. §. sin autem. C. de jur. delib.*

V. Definitionem nominis sequitur definitio rei, quæ fax & anima totius tractationis est, Calvin. *de jdict. p. 401.* Ab aliis quidem aliter definitur inventarium. Nos dicimus, quod sit accurata & legitima rerum singularum in hereditate existentium annotatio seu designatio, Biccus *in Aurea s. Rer. quot. sect. 3. aph. 105.* Mejer. *in C. I. A. tit. de acquir. hered. §. 31.*

VI. Dividi potest in publicum seu solemne & privatum seu minus solemne. Publicum & solemne est, quod sub præsentia publicarum personarum seu per personam publicam secundum formam publicè præscriptam *in l. fin. C. de jure delib.* conscribatur. Privatum verò & minus solemne, quod privatim in præsentia privatorum forsan cognatorum à Testatore, nominatorum conficiatur. Sicuti enim Testator planè remittere queat heredi confectionem inventarii, modò creditores non reliquerit, ita & multò magis expressè prohibere, ne in præsentia publicarum personarum solemne rerum suarum inventarium fiat. *arg. l. ult. C. arbitr. tut.* Ne vel invidia exponantur divitiæ ejus, vel paupertatis vilitas detegatur. *l. 2. C. quando & quib. quart. pars.* Carpzov. *Jurispr. forens. 2. const. 11. def. 4. n. 9.*

VII.

VII. Hisce prælibatis recto ordine progredimur ad causam efficientem seu personas, quæ teneantur conficere inventarium, ubi pro regula tenendum, Quod omnis omnino heres, qui ultra vires hereditatis à creditoribus & legatariis conveniri suoq; periculo hereditatem adire nolit, inventarium conficere teneatur. *l. fin. §. si quis à temerario. C. de jure delib. ibiq; Dd. sive fit heres ex testamento sive ab intestato, d. l. fin. §. 1. sive suus sive extraneus, Roland à Valle de invent. confect. p. 2. §. 1. sive primi sive secundi gradus heres s. substitutus, Monticul. de inventar. c. 6. n. 46. 47. sive ex parte sive ex asse d. l. fin. §. 1. sive unus sit sive plures heredes, & quidem ultimo casu, si plures sint heredes, concludendum, quod unusquisque eorum facere debeat inventarium, nisi omnes simul conficiant, vel omnes consentiant uni conficienti nomine omnium. post Cynum in *l. fin. C. de jur. delib. Roland à Valle d. l. p. 2. §. 2.**

VIII. Cumq; prout diximus omnis Heres inventarium conficere teneatur, utique non excluditur Princeps, sive ab extraneo Heres sit institutus, sive proximior agnatus existat: Præterquam enim quod omnibus hominibus communem hanc de inventario conficiendo legem posuit, imperialis personæ expressè mentio fit in *Nov. 1. de hered. & falc. c. 4. §. in fin.* Et quamvis legibus solutus sit Princeps *l. 31. ff. de LL. secundum leges tamen vivit. §. ult. Instit. quibus mod. test. infirm.* prout etiam decet tantæ Majestati servare leges, quas tulit *l. 23. ff. de Leg. 3. & digna vox est Majestate regnantis legibus alligatum se Principem profiteri l. 4. C. de LL. Sichard. ad fin. C. de jur. delib. in princ. n. 8. Paul Voet. ad §. 5. j. de hered. qual. & diff. n. 4.*

IX.

IX. Pariter Ecclesia tenetur conficere inventarium, si tanquam heres acquirit, per idem *cap. 4. d. Nov. de hered. & falc.* ubi Imperator neminem, siue sit persona privata siue militaris, siue sacerdotalis siue imperialis, siue alterius cujuslibet, eximit, imo tenetur potius ultra vires hereditarias si non confecerit inventarium, vid. Rol. à Valle *p. 2. §. 12. n. 4.* ubi ad rationes Dissent: Bartoli, Baldi, & Castrensis responder, interim non dubitamus, quin Ecclesiæ saluum maneat jus petendi restitutionem in integrum aduersus omissionem inventarii, consentiunt Fachinæus *lib. 6. c. 20.* & Matth. Stephan. *ad Novell. 1. n. 33. vs. utrum autem &c.*

X. Nec dubitamus de Fisco, quin ille teneatur conficere inventarium, Guid. Pap. *de invent. n. 13.* censetur enim (1) jure privati heredis, Roland à Valle *p. 2. §. 11. n. 10.* (2) Quia Imperator, qui aliàs Orbis Dominus dicitur *l. deprecatio. ff. ad l. Rhod. de jactu.* tali periculo, ut heres, subjectus est. (3) Quod fiscus nunquam præsumatur privilegiatus, nisi hoc sit expressum in jure per *gl. in l. 1. verb. pertinet. ff. de petit. hered.* Secus verò est, si Fiscus heres institutus non sit, sed in bona succedat, vel ex delicto, vel propterea, quod bona sint vacantia; tum enim, quia non pro herede, sed pro possessore habetur, ultra vires bonorum conveniri nequit, si inventarium conficere supersederit. Jul. Clar. *pr. crimin. quest. 78. v. verum scias.* Hoenon. *disput. ad inst. 10. §. 6.* Fachin. *d. l. contro. 21.* dissentit aliàs quoad prius membrum Peregrinus *de jure fisci lib. 4. tit. 1. num. 3.*

XI. Circa milites res videtur dubia, num & hi ob omissam inventarii confectionem ultra vires hereditaria-

reditatis teneantur? Sunt quidam qui affirmant, inter quos etiam reperitur Roland à Valle *d. l. p. 2. §. 4. cum ibid. allegatis Dd.* sed nos negativam, quam & Glossa tenet *ad pr. l. fin. C. de jure delib.* nec non Vasquius *in tract. de success. progress. §. 20. n. 55.* ut veriore probamus, cum propter ingentia pericula, quæ pro Republica in expeditionibus sustinent, nec non propter simplicitatem & jurium ignorantiam, quando arma magis quam jura milites scire dicuntur *pr. l. fin. C. de jure del.* tum propter speciale privilegiū Gordiani constitutione militibus concessum, quam constitutionem Imp. Justinianus non abrogavit, ut potius eam quoad milites confirmavit. *d. pr. & §. ult. d. l. fin. conf. l. 6. & 18. ff. de rei judic.* Nec adversatur, quod *in Novell. 1. c. 4. in fin.* legem generalem & omnibus hominibus communem Imperatorem imposuisse dicatur: Nam hoc ad milites speciali privilegio, quoad hunc juris articulum munitos trahi nequit, cum specialia privilegia generali correctioni non subjaceant. Ludwell. *ad §. 6. instit. de exhered. lib.* Deinde falsum est, quod Rol. à Valle *d. l. n. 3.* cum asseclis pro vero affert, quod hodie milites adæquati sunt paganis, cum verior eorum opinio, qui statuunt, quod & hodie nostris militibus eadem circa ultimas voluntates competant privilegia, quæ olim militibus Romanis concessa, maxime cum omnes illæ rationes adhuc vigent, eadem nostrorum militum sunt pericula, eadem ignorantia juris & armorum occupatio. *vid. Schneidewin. ad tit. de milit. test. n. 8. Arum. 7. exerc. 8. Goddæus de contrab. stipul. c. 7. n. 305. Gail. 2. obs. 118. Carpzov. Jur. Forens. 3. c. 4. def. 26. n. 4.* imo milites hodiernos digniores privilegiis ac veteres novissimè ostendit Burgersvent. *1. obs. milit. 41.*

XII. Sic quoque Minores inventarium facere,
 B debent,

debent, nisi velint suo periculo hereditatem adire,
atque ultra vires hereditarias teneri; Interim si læ-
sos se inveniant, ut aliàs, ita quoque ad conficien-
dum inventarium restitutionem petere possunt. *Nov. 1.*
c. 4. §. 1. Porcellin. de Invent. c. 3. n. 15. modo probetur
absque inventarii confectioe adita hēreditas dam-
nosa. *Mynsing. 4. obs. 16. n. 1. & 5. Guid. Pap. de-*
cis. 141. 142. & 571.

XIII. Pupilli & Furiosi ex testamento vel ab in-
testato heredes, non quidem ipsi inventarium confi-
cere possunt, harum tamen personarum Tutoribus
vel Curatoribus omnino hoc incumbit, & si non fe-
cerint inventarium, ipsi in solidum tenentur, & da-
mnum, quod dederint, resarcire coguntur. *Montic.*
de invent. hered. cap. 6. n. 43. imo duplex quoddam sub-
sidium læsis datur, vel per restitutiones in integrum,
vel per viam contra negligentes tutores vel curato-
res damnū consequi. *§. 1. c. 4. Nov. 1. Sich. ad c. l. fin. n. 6.*

XIV. Neque mulier immunis est ab inventarii
confectioe; exempta enim in communi omnibus ho-
minibus posita legē non reperitur: Et licet secun-
dum Baldi priorem mentem excusari posset propter
simplicitatem, & quod præsumptio doli in illa cessa-
re videatur, contrarium tamen & ipse Baldus de-
mum statuit, & nos defendimus, quia lege non repe-
ritur quod excusetur, ideoque rigori standum, ma-
ximè cum & inducta ad rigorem juris conservandum
ita obligant mulieres ut masculos, *Roland à Valle d.*
l. p. 2. q. 9: Et mulieri in jure erranti non succuratur,
nisi in certis casibus à legibus expressis. *argum. l. fin.*
C. de juris & facti ignor. Petr. Peck. de testam. conjug. l. 1. c.
34. Chtistinæ vol. 2. dec. 67. n. 9. Quos casus congesit
Sfortia Oddus de Rest. q. 10. art. 10. XV.

XV. Pari modo Rusticos ad confectionem inventarii obstrictos esse dicimus, quia & his non succurritur nisi in casibus in jure expressis, item quia videmus, quod in his, quæ ad rigorem juris conservandum tendunt, rustici non excusantur, nec lex expressè de illis cavet: Restitutionis tamen ope illis succurrendum erit ex clausula illa generali, *si qua mihi iusta causa, &c.* & quando peritiores consulere non poterunt. Rolandâ Valle *d. l. q. 10.*

XVI. Fiduciarium quod concernit heredem, qui rogatus est alteri hereditatem restituere, num inventarium conficere teneatur? extra controversiam non videtur. Alii quidem negant, eo quod non reperitur in jure cautum, quod Heres Fideicommissario inventarium conficere teneatur; Deinde quod Justinianus inventarium in gratiam heredis, non verò alterius introduxerit. Nonnulli simpliciter affirmant, quia heres fideicommissario ad satisfactionem, itidem ad rationum redditionem teneatur, tertio quod heres, nisi faceret inventarium, facile invitaretur ad delinquendum, res invertendo & supprimendo, quæ occasio delinquendi semper est amputanda. *l. convenire. ff. de pact. dotal.* denique cum heres redintegrare tenetur fideicommissarium, si quid dolosè & per desidiam egerit, & Fideicommissarius probare res in dominio testatoris fuisse, hoc verò fieri non posse constat, nisi de calculo bonorum per inventarium liqueret. Alii demum putant distingvendum esse, num heres simpliciter bona seu hereditatem ex certo tempore vel certa conditione existente restituere alicui rogatus sit, an verò si aliquid, vel quicquid tempore mortis heredis seu tempore existentis conditio-

nis superfit, alteri restituere debeat. Et priori casu omnino teneri inventarium conficere, posteriori vero non, cum hoc casu ex perspicua defuncti voluntate diminuere interim & alienare queat heres bona hereditaria. Verum cum & ultimo casu illa demum diminutio permissa, quæ boni viri arbitrio congruit & quæ fit bonâ fide, dilapidatio vero bonorum hereditariorum prohibita. *l. 3. §. nonnunquam. ff. de usur. l. 54. ff. ad Sc. Trebell.* Et jure novissimo heres bona fideicommissi subjecta pro dodrante diminuere queat, Quadrantem fideicommissario conservare debeat, de quo restituendo cautionem præstare teneatur. *Novell. 108. autb. contra C. ad Sc. Trebell. & ibid. Dn. Bruneman.* Utique non minus in posteriori casu, quam priori heres fiduciarius inventarium conficere tenetur, quæ enim & de quadrante perfectè constabit, si non de calculo rerum hereditariarum liqueat? De quo minus dubium, si fideicommissarius ab herede inventarii confectioem urgeat, quod tamen perperam necessariò communiter Dd. requirunt. vid. *Guid. Pap. decis. 351. Peregrin. de Fideicom. art. 3. n. 79. & artic. 35. n. 25. cum ibid. allegat.* ac si haud postulante fideicommissario non teneretur? Communiter quoque Dd. putant, solemne inventarium ab herede hoc casu conficiendum non esse, sed aliqualem rerum hereditariorum descriptionem sufficere, imo satis esse inventarium fieri cum forma, quam servat Tutor in conficendo inventario, quod ad utilitatem pupilli conficere tenetur. *Monticul. de invent. c. 6. n. 8. Roland à Valle p. 2. q. 19. n. 1.* quod an rectè se habeat, in conflictu videbimus.

XVII. Sic & Fideicommissarius universalis & parti-

particularis, id est, cui pars hereditatis restituitur (nam is, cui certa res præstatur, non particularis sed singularis Fideicommissarius dicitur) quia heredis locum obtinet. *l. si filius. ff. quod cum eo. l. postulante. v. ex asse & passim. ff. ad Trebell. §. restituta. Instit. de fideicommiss. hered.* perinde ac heres ipse inventarium conficere & potest & debet, nisi in solidum creditoribus satisfacere velit. Porcellin. *de inventar. c. 6. n. 22.* Roland *p. 2. q. 20. n. 4.* Mejer *in C. 7. A. d. l. 31.* Hoc tamen communiter ab aliis limitari solet, nisi heres fiduciarius fecerit inventarium, quod tunc fideicommissarius opus non habeat. Verum de hac limitatione dubitari posset, cum adhuc dubium, num inventarium ab herede gravato confectum fideicommissario profit, ut supra vires hereditatis non teneatur? Vulgò Dd. negant, & pro seipso fideicommissarium teneri inventarium conficere statuunt, nisi hoc quoque jus & beneficium inventarii nominatim cessum atque in eum translatum sit, quod utique per heredem fieri, si velit, potest. post Bart. *in l. 11. §. 5. ff. ad L. Falc. Ant. Fab. in Cod. Sabaud. lib. 6. T. 11. defin. 24.* Rittersh. *ad Novell. 6. c. 8. n. 39.* A quibus tamen alii & forsan rectius dissentiunt, ut Baldus nec non Paul. Castrensis *in l. fin. §. 4. C. de jur. delib.* item Imola & Alexander *in d. §. 5. l. 11. ff. ad L. Falc.* per subtilem rationem, quod jus excipiendi sine cessione transeat. *l. rescriptum. §. fin. ff. de pact.* non verò jus agendi. Monticul. *c. 5. num. 61. & 62.* de quo minus dubium, si instrumentum ab herede gravato, legitime adhibitis Notariis confectum, quod publicam fidem meretur. Wissenb. *1. 8. 57. l. 18.*

XVIII. Substitutus itidem inventarium facere debet, nisi ultra vires hereditatis teneri velit: est enim

Secundo loco institutus heres. *l. 1. pr. ff. de vulg. & pupill. subst.* Excipitur tamen, nisi & primario institutus fecerit inventarium. Nam si hic fecerit inventarium, & postea non existat heres (confectione enim inventarii non aditur hereditas. Roland *p. 3. §. 3. Monticul. c. 8. n. 6.*) vulgariter substituto prodesse cum Alexand. *ad d. §. 5. quod vulgo. l. 11. ad L. Falcid.* verius puto, quamvis Bartolus *ibid.* subdubitat nec decidere audet. Circa pupillariter substitutum idem obtinere non dubitamus, quod nimirum si nolit creditoribus tam paternis quam pupillaribus in solidum teneri, inventarium conficere debeat, ut interim si pupillus hereditatis paternæ inventarium fecerit & in ætate pupillari decesserit, quoad patris bona pupillariter substituto profit, non autem quoad bona pupilli. Bart. *d. l.* sunt enim duæ quodammodo hereditates. *§. igitur. Inst. de pupill. subst.* ut mirum videri nequeat, si inventarium factum à pupillo in bonis paternis non profit substituto in bonis pupillaribus, sed de his proprium conficere teneatur inventarium. Montic. *d. l. n. 64.*

XIX. Sequitur forma inventarii conficiendi, circa quam generaliter tenendum, quod confici debeat inventarium secundum formam ab Imperatore præscriptam. *in l. fin. C. de jure delib.* quod si non factum, inutile sit, cum paria sint in jure nostro non facere & non legitime facere. Frider. Pruckman. *vol. 1. conf. 36. n. 15.* Ubi tamen tria cum primis veniunt consideranda. Tempus nimirum, Personæ, & Modus. Hahn. *Obs. Wesenbec. tit. de jure delib.* Philip. Christoph. Richter *ad Authent. cum testator. C. ad L. Falc. n. 61.* Ad hæc enim membra cætera omnia requisita referri posse rectè sentit Rittersh. *ad Nov. p. 6. c. 8. n. 5. 6.*

XX.

XX. De tempore notandum, quod hic duplex sit, aliud inchoationis, aliud absolutionis seu perfectionis. Inchoationis dicitur, à quo inchoandum, & constituit Imperator Justinianus in *l. fin. C. de jure delib.* XXX. dies seu mensis spatium, in quo confectio inventarii initium capere debeat. Rittersh. *d. l. n. 7.* Intelligenti autem sunt dies non utiles, sed continui, quia inventarium non necesse est ut judicialiter fiat; potest enim extrajudicialiter fieri, & in privatis ædibus nullo adhibito iudice: in talibus autem actibus dies spectantur continui sicuti in judicialibus utiles. Giphanius *ad l. ult. C. de jure delib.* Richter *ad Authent. sed cum testator. C. ad L. Falc. n. 16.* Absolutionis verò tempus in quo perficiendum, duo alii menses seu LX. dies constituti sunt, ita ut XC. diebus, seu tribus mensibus inventarium plenè confici oporteat. *l. fin. §. 2. & 11. C. de jur. delib.* Corasius *de invent. n. 16.* Mejer *in C. J. A. de acquir. hered. tb. 32.* Quod absolutionis tempus primitus indistincte obtinebat, omnibusq; tam præsentibus quàm absentibus sufficiebat, donec tandem distinctio inter præsentibus & absentes addita, ut præsentibus i. e. in eadem civitate degentibus quidem detur prædictum trimestre tempus, intra quod inchoarent & absolverent inventarium, sed absentibus ab eo loco, in quo tota hereditas vel maxima hereditatis pars sita est, IV. menses ad inchoandum & VIII. menses ad absolvendū inventarium, adeoq; anni spatium ad consummationem inventarii concessum fuerit. *d. l. fin. C. §. 3. de jure delib.* Quod tempus sufficiens visum, etiamsi res hereditariæ in remotissimis locis sitæ essent *d. §. 3. Rittershus. d. l. n. 7. Matth. Stephani ad Nov. l. n. 35.*

XXI.

XXI. Annale illud conficiendi inventarii tem-
 pus in prædicto casu, quando alibi hereditas tota,
 vel maxima ejus pars, quam ubi degit heres, sita est,
 extra omne dubium à morte testatoris numerari de-
 bet: clara enim sunt verba §. 3. d. l. fin. C. de jure delib.
 ibi, à morte testatoris &c. Rittersh. & Stephan. dd. ll. Cu-
 jac. ad Novell. 1. At de trimestri tempore multum am-
 bigitur, num à die delatæ, an verò aditæ hereditatis
 currere incipiat? Et quod ab adita hereditate nume-
 randum sit, post Bartolum. Paul. Castrenf. ad l. ult. C.
 de jure delib. Bald. ad Auth. sed cum testator. C. ad L. Falcid.
 defendit Roland à Valle de Invent. confect. l. 3. §. 1. n. 2.
 & seq. Sichard. ad l. fin. C. de jure delib. & Vultej. in comm.
 Instit. ad tit. de hered. qual. & diff. §. 6. n. 6. Sed Nos com-
 munem ut veriore, quod trimestre tempus à die de-
 latæ hereditatis, quod alii scientiæ vocant, nume-
 randum sit, probamus atque defendimus per l. ult. §.
 dubius, ibi, ut intra 30. dies post apertas tabulas vel postquam
 nota ei fuerit apertura tabularum testamenti, vel (si intesta-
 tus decesserit defunctus) delatam sibi ab intestato heredi-
 tatem cognoverit, numerandos, exordium capiat inventarium.
 conf. Odofredus in d. auth. sed cum testator. Fachinæus
 4. contro. 35. Gail. 1. obs. 124. & 2. obs. 19. n. 15. Magn. Dn.
 Vice-Præs. Mevius in jdict. Summ. Trib. Wismar. p. 2. de-
 cis. 356. n. 3. Carpzov. Jurispr. forens. 3. c. 33. def. 13. Hoe-
 non. controvers. illust. 10. §. 4. Dn. Struvius exerc. 33. Synt.
 jur. univ. §. 54. Treut. 2. D. 12. §. 8. Manzius in comment.
 inst. ratio-regul. ad §. 6. §. de hered. qualit. & diff. n. 7. quo
 & demum inclinare videtur Bachov ad Treutl. all. loc.

XXII. Sed si heres inventarium non legitimo
 tempore inchoaverit, legali tamen perfecit, num
 formæ à lege fin. C. de jure delib. præscriptæ paruisse
 dicen-

dicendus? Affirmat Bachov. *2. D. 12. §. 8. lit. a. & re-
 ctè, quia illi tres menses in favorem heredis sunt in-
 troducti, unde totum illud spacium in illius arbitrio
 positum esse debet. Rol. à Valle d. l. p. 3. §. 6. sic pluri-
 bus terminis circa idem statutis, mora quæ commit-
 titur in uno termino purgari potest in alio. l. ad perem-
 ptorium. ff. de jud. Auth. qui semel. C. quomodo & quando Jud.
 Et quod non fit in principio, fieri potest in fine, du-
 rante scilicet dilatione. §. temporales. Inst. de Except. con-
 sentiunt Roland d. l. §. 6. & 10. Rittersh. d. l. n. 42. Wif-
 senbach. 1. Disp. 57. §. 17. Wesenb. in not. ad Schneid. ad §.
 5. J. de hered. qual. & diff. Dn. Brunnemann. ad d. l. fin. C.
 de jure delib. & in Repetit. Wesenb. eod. q. 9.*

XXIII. Interim illud tempus à Judice prolon-
 gari vel abbreviari non potuisse de jure tenendum
 est: cum termino legali omnino standum secundum
 text. l. fin. §. donec. C. de jure delib. ibiq; Sichard. Deinde
 certum est, quod Judex factum legis ex suo arbitrio
 revocare nequeat. l. 1. §. item cum contra. ff. qua sent. sine
 app. resc. Denique Judex non potest abbreviare vel
 prolongare tempus in actu per eum non expediendo
 qualis est confectio inventarii. Bald. in l. 1. ff. de re jud.
 Roland à Valle d. l. p. 3. §. 11. Monticul. de invent. hered.
 c. 8. n. 61. Gudelin. de jure noviss. 2. c. 18. n. 13. Solet ta-
 men moribus Magistratus aliquando prorogationem
 legitimi istius temporis petentibus ob justas causas
 concedere. post Giphon. ad l. ult. C. de jure delib. Ritters-
 hus. d. c. 8. n. 41. Mejer Coll. J. A. lib. 29. tit. 2. §. 32. Matth.
 Stephani ad Novell. 1. n. 35. circa fin. Hahn. de jure delib.
 Richter decis. 59. n. 5. & ad dict. Auth. sed cum testator. n. 71.
 Minus dubium est, quin statutis tempus illud legale
 conficiendi inventarii abbreviari possit, prout vi-
 dere

C dere

dere est apud Paul. Voet. ad §. 5. Instit. de hered. qualit.
& diff. n. 5.

XXIV. Inventario conscribendo conficien-
doq; Personæ certæ quoque adesse & adhiberi de-
bent, inter quas meritò primo loco censetur Tabel-
lio seu Notarius publicus, qui inventarium scribat,
modò specialiter ad hoc rogatus sit, Roland à Valle
d. l. p. 3. §. 35. item requiritur. &c. sicut ad pleraq; alia
quæ ad officium Notarii pertinent conficienda roga-
ri sive requiri debet, post Rittersh. d. l. n. 8. Richter
d. l. n. 73. De substantia enim inventarii est, ut scri-
batur publici Notarii manu, Roland à Valle d. l. 3. p. 3.
§. quia de substantia. Sufficit autem unus, prout
aliàs ad unum actum unus Notarius sufficere
soleat. Matth. Steph. ad Nov. 1. n. 36. Zoef. de jure delib.
n. 7. Bachov. ad Tr. 2. D. 12. §. 8. lit. e. nec adversantur
verba §. 2. l. fin. C. de jure delib. ibi, sub presentia Tabulario-
rum & Nov. 1. c. 2. §. 1. ibi, Tabularius enim solus. Quia Im-
perator casus ibi respicit in futurum quàm plurimos.
Bacch. d. l. Wissenb. d. l. §. 18. Interim quòd dixim⁹ unum
sufficere Notarium, intelligim⁹, nisi ob aliam justã cau-
sam præter Notarium, qui inventarium scribit, alius &
specialis adhibend⁹ sit, puta si heres ignarus sit litera-
rum aut alia causa scribere præpediatur. §. 2. d. l. fin. C.
de jur. delib. ibiq; Sichardus d. l. n. 18. Dissentit post Bo-
cerum & Donell. Mejer in C. 7. A. alleg. §. 32. item Sco-
tan. in Exam. Jurid. tit. de jur. delib. q. 10. n. 2.

XXV. Deinde præter Notarium præsentem es-
se debent Legatarii & Fideicommissarii nec non Cre-
ditores hereditarii, imo omnes quorum interest, ut
legitimè inventarium conficiatur. §. 2. l. fin. C. de jure
delib. Auth. sed cum testator, C. ad L. Falcid. Mejer in C. 7. A.
d. h.

d. l. Citandi itaque sunt omnes & singuli & quidem Creditores si certi sunt, citatio nominatim & specialiter, si verò incerti, voce præconis vel per proclamata seu edicta publica, prout in loco moris est, fieri debet. Roland *d. l. p. 3. §. 1.* Guid. P. *de inv. conf. form. n. 3.* Anton. Fab. *in Cod. Sabaud. 6. tit. 11. def. 26.* Sichard. *ad d. l. fin.* Absentium ut & si personarum ratio habenda, e. g. si illustres sint, nec non si verecundia sexus vel necessitas impedimento est, quo minus se præsentare possint, harum Personarum Procuratores & Mandatarii. *§. 3. l. fin. C. de jure deliber. d. Auth. sed cum testator. Nov. 1. c. 2.* Rittersh. *d. l. n. 8.* Mejer *in C. J. A. d. l. Richter decis. 59. n. 7.* Furiosorum & Minorum Curatores, Infantum verò & Pupillorum Tutores, si quosdam habeant, si non habeant Tutores, Amici & Cognati citari debent. Roland *d. l. p. 3. §. quid si unus. n. 4. & §. sequentium. 2.*

XXVI. Et quamvis de Creditoribus hereditariis dubitari posset, cum nullibi horum expressè, sicuti legatariorum & fideicommissariorum, mentio fit? minimè tamen excluduntur, ut potius Imperator tacitè includere eos voluerit. *c. 2. Nov. 1. ibi, ut oporteat hujusmodi heredem, qui non creditorem solum, sed etiam legatarios veretur & metuit non damnificari solum. & c.* Siquidem quoad alios effectus necessariò vocandi sunt, *not. Gloss. ad §. 1. Nov. 1.* prout alias & ipsa ratio suadet, quod nim: quando de damno alicujus agitur, res eo absente non possit nec debeat confici. *l. nam ita. ff. de adopt.* Creditores autem certant de damno vitando, E. Major quoque eorum quàm legatariorum favor est, nam hi certant de lucro. post Bacch. *d. disp. 12. th. 8. c. vs. presentibus legatariis.* Richter *ad d. Auth. sed cum te-*

stator. num. 79. Magnif. Dn. Vice-Præs. Mevius allegat.
2. Decis. 356. n. 4. & 20.

XXVII. Denique requiruntur Testes. §. 2. d. l. *fin. ibi, testibus videlicet adsumendis. Vultej. d. l. n. 6. ad minimum duo: Nam si aliud lege cautum non reperitur, pluralis numerus duobus est contentus. l. ubi numerus. ff. de testibus.* His non solum res hereditariæ inspiciendæ offerri. Schneidw. *ad §. 5. Inst. de hered. qual. & diff. n. 13. vs. quinto.* sed & testes adhibiti cognoscere debent heredem. *d. §. 2. d. l. fin. ibi, qui cognoscunt heredem. & Roland d. l. p. 3. §. Requiritur & pariter.* quod tanquam speciale in inventario notat Schneidw. *d. l. vs. sexto.* cum in aliis instrumentis, quando testes adhibentur, non requiratur, ut testes contrahentes cognoscant. Si autem illi, ad quos res pertinet, Legatarii sc. Fideicommissarii & Creditores vel omnes vel aliqui absint peregrè, eorum loco tres ejusdem civitatis testes, viri boni seu integræ opinionis & locupletes (pauperes enim facilè lucri causa quid admittunt) adhibendi sunt. §. 1. c. 2. *Nov. 1. & auth. sed cum testator. C. ad L. Falc.* Et quidem præter duos supra nominatos testes, hi tres alii Creditorum loco, quod jure Novell. inroductum est, adhiberi debent, Roland à Valle *d. l. p. 3. §. in ipso quoque.* Schneidw. *d. l. vs. quinto.* Monticul. *de invent. hered. c. 8. n. 2.* secus ac Matth. Stephani *ad Nov. 1. n. 37. & 44.* existimavit, quem secutus est Richter *d. l. n. 82.* qui si nulli sunt creditores vel legatarii, solo Tabellione absque testibus inventarium jure Codicis confici potuisse crediderunt contra text. §. 2. d. l. *fin.* Quò & doctissimus cœteroquin, Rittershusius *d. l. n. 8. in fin.* inclinare videtur, quando præter Notarium, si modò illi, quorum interest, præsentés sint, nullos requirit testes. XXVIII.

XXVIII. Testes verò locupletes, prout posit. præc. diximus, quando creditorum hereditariorum loco requiruntur, meritò quæritur, qui pro locupletibus habendi sint? Glosa *ad Nov. 1.* quidem, quod pro talibus habendi sint, qui tantum possident, quantum est id, super quo in testimonium adhibeantur. *arg. l. 134. §. Pauperes. ff. de verb. sign.* Verùm improbat hanc opinionem post Sichard. *ad l. fin. C. de jure deliber.* Richterius *d. l.* & putat sufficere, si bonam habeat substantiam, licet non exæquet ei, super quo testimonium ferre debeant. Nos potius cum Mejero *in C. 7. A. d. l. arbitrio judicis* committimus, qui locupletes in præsentia materia habendi sunt testes. *arg. l. 1. §. 2. ff. de jure delib.*

XXIX. Sequitur modus conficiendi inventarium, ad quem (1) referimus, quod omnes res, quæ in hereditate reperiuntur tam corporales, quàm incorporales, ut jura & actiones, mobiles, immobiles. Porcellin. *de Invent. c. 3. n. 3.* Roland à Valle *d. l. p. 3. §. de forma. & §. seq.* Schneidw. *ad §. 6. Instit. de hered. qualit. & diff. n. 13.* & quidem accuratè inferi debeant per pondus, numerum, mensuram, qualitatem & quantitatem, ne fraus ulla fieri queat. Ant. Fab. *in Cod. Sabaud. 6. tit. 11. defn. 25.* Nec tantùm res propriæ, sed & alienæ in hereditate repertæ inventario inferendæ sunt, ut depositæ, commodatæ, pignori datæ, precariæ, quia hæ res petitione hereditatis veniunt. *l. 19. ff. de petit. hered.* & licet tales res non sint in bonis, sunt tamen ex bonis. *l. 2. §. in hac actione. ff. de vi bon. rapt.* Francisc. Marci *decis. 878.* Roland à Valle *d. l. p. 3. §. ponenda & aliquot. preced. §§.* Mejer *in C. 7. A. d. l. th. 31.* Quod verò Dd. volunt, quod res omnes per peritos viros

mutuo consensu heredis & creditorum &c. eligendos æstimari debeant, post Valascum *Tom. 1. Consult. § 2. n. 23.* A. Fabrum *2. de Error. pract. 2.* Hillig. *Don. Enucl. 7. c. 3. lit. K.* meritò nobis displicet: quia ne apex quidam, unde æstimationis necessitas colligi possit, in LL. de inventario constitutis reperiatur. Emin. Dn. Vicepræs. Mevius *d. l. 2. Dec. 356. n. 29.*

XXX. Sed an fructus & aliæ accessiones, quæ post mortem testatoris perceptæ sunt, in inventario describi debeant? controvertitur: Corasius *tr. de invent. num. 23.* contra Dd. communiter affirmat, nec movet, inquit, quòd eadem non fuerunt in potestate defuncti, nam legis interpretatione defunctus eos quoque fructus habuisse censetur. Adstipulatur Hillig. *in Donell. Enucl. d. loc.* Angelus verò & Jason *in §. 1. l. fin. C. de jure delib.* simpliciter negant, si Corasio fides habenda, nec non Sichardo *ad §. fin autem dubius d. l. fin.* & Goddæ: *1. Disp. ad ff. 20. th. 19.* Nos potiùs cum Monticulo *de inventario c. 7. n. 10. & seqq.* distinguimus inter Creditores, Legatarios & Fideicommissarios, & quantum ad Creditores vel Fideicommissarios, cum fructus etiam post mortem quæsitæ Creditoribus debeantur, fructibusq; hereditas augeatur, & in quartam Trebellianicam imputentur, *l. 18. ad Trebell.* omninò affirmamus. Quantum verò ad Legatarios, non aliter, quàm quatenus in Falcidiam imputari debent. Monticulus *d. l.* consentit Mejer. *in C. J. A. d. l. th. 31. in fin.* Bacch. *ad Treutl. 2. D. 12. th. 8. lit. F.*

XXXI. Quòd si verò heres quasdam res omisit, nec inventario inseruit, non statim beneficio inventarii privandus est, sed spectandum meritò, num
negli-

negligentiâ, errore & citra fraudem hoc factum sit,
 an dolo & malâ fide, animo defraudandi, celandi &
 surripiendi: Animus enim distinguit maleficia, l. 53.
ff. de furt. Et priori casu inventarii beneficium non
 amittit, nec ullum incurrit heres damnus, cum iusta
 ignorantia nemini nociva esse debeat, §. 10. *Inst. de*
mandato. & quod bonâ fide fit, pœnam non meretur.
 l. *quamvis.* 32. *ff. de Condit. & Demonstr.* l. 71. *ff. de A. H.*
 Posteriori casu, si dolo malo res quasdam omiserit,
 ac non inseruerit heres, jure *ff.* in re subtracta falci-
 diam tantum amittebat, l. *beneficio.* *ff. ad l. falc.* l. *Paulus*
respondet. *ff. ad S. C. Trebell.* jure Codicis in duplum rei
 surreptæ vel celatæ heres tenetur, non verò oneribus
 hereditariis obligatur in solidum, nec perdit falci-
 diam, §. 10. *licentia.* l. *fin.* C. *de jure delib.* quod & mutatum
 non est jure Novellarum, ut nonnulli & communiter
 Dd. volunt, cum primis Anton. Faber. 2. *Error. pragm.*
 5. Fachin. 4. *controvers.* 37. Matth. Stephan. *ad Nov.* 1.
 n. 44. Richter *d. l. n. 119.* ut rectè ostendit Bacchov.
ad Treutl. d. l. versu, si quid horum omissum & c. Nam non
 debet quisquam gravius puniri, quàm deliquit, pœ-
 na debet esse delicto proportionata, l. 6. *ff. de his, quæ*
ut indign. iniquum autem sit, constat, heredem ob
 modicæ forsan rei subtractionem toto lucro privari,
 & onera hereditaria in solidum sufferre, Wissenbach.
 1. *Disp. ff.* 57. *tb.* 19. & hanc sententiam probat quoque
 Dn. Brunnemannus, Fautor meus ac olim Doctor
 omni honoris cultu prosequendus, in *Comm. Cod. ad l.*
fin. C. de jure delib. vid. & Hillig. *Donell. Enucl.* 7. c. 3. *ibiq;*
in not. circa lit. O. ubi pœnam, dupli nim. præstationem,
 eleganter explicat.

XXXII. Protestationem, quâ Heres testificari
 debeat,

debeat, quòd nullam fraudem in toto conficiendo inventario adhibuerit, omnes & singulas res fideliter indicaverit atque descripserit, quascunque sciverit fuisse defuncti, & si quæ fortè res per ignorantiam fuerint omiffæ, quas deinceps contigerit reperiri, paratum se quovis tempore adjicere jam descriptis, quamprimum ad suam pervenerint notitiam &c. non necessariam cum Giphano *ad l. fin* putamus, quia non à jure præscripta est; quatenus verò consuetudine receptum ut adjiciatur, & prout aliàs non nocere soleant, quæ abundant, cum communi Dd. Scholâ eam admittimus, Rittersh. *d. l. n. 11.* Schneidw. *ad §. 5. J. de hered. qual. n. 15.* Matth. Stephani *d. l. n. 38.* Richter *d. l. n. 118.* candidum enim animum heredis & innocentiam declarat, teste Eminentissimo Dn. Mevio *2. Decis. 356. n. 27.*

XXXIII. Deinde ad modum referenda est subscriptio heredis, sive heredum, si plures sint, & quidem manu propriâ subscriptio fieri debet, quâ totam suam facit scripturam; Montic. *d. tract. c. 8. n. 56. & 57.* Mejer *in Colleg. J. A. d. lib. & tit. tb. 32.* Si autem fortè heres literas nesciat, vel aliâ justâ causâ impediatur, adhiberi debet alius peculiaris Tabellio seu Notarius, qui pro herede subscribat, dum tamen heres suâ manu venerabile signum crucis, religionis scilicet causâ, ad excludendam omnem fraudem ac falsitatem, præponat. *§. 2. d. l. fin. C. de jure delib.* Mejer *in C. J. A. d. l.* Testes subscribere non tenentur, nullibi enim reperitur, quòd testes inventarium subscribere debeant, modò sint scripti & nominati a Notario. Monticul. *d. l. n. 57. in fin.*

XXXIV.

XXXIV. Denique Signum crucis venerabilis apponendum est & quidem manu heredis, non tantum illiterati, in casu de quo in pos. præced. si scribere nequeat, sed & literati & characteres formare scientis §. 2. l. fin. C. de jure delib. quod secundum Monticul. dict. c. 8. n. 36. maximam æquitatem & intuitum divini Numinis, quoniam heres reminiscens hujus crucis nihil perperam aut dolosè facere audebit. Montic. d. l. Sed an omisio signi venerabilis vitiet inventarium & altioris indaginis quæstio est; Communiter & ferè quotquot videre contigit, negant: pro leviori enim & extrinseca solemnitate appositionem crucis habent, cujus omisio actum non vitare credunt. post Bartol. Bald. Cynum Jasonem. Zoef. ff. de jure delib. n. 10. Roland à Valle d. l. p. 3. in princ. Bacchov. ad Treult. d. l. th. 8. Dn. Tabor. in not. ad C. J. A. d. l. th. 32. in fin. Richter ad Auth. sed cum testator. C. ad L. Falc. n. 91. Verum cum adjectionem signi venerabilis crucis in d. l. fin. Imperator haud secus ac alias solennitates requirere videatur, utique non minus ex ratione juris civilis internam ac essentialem cum Saliceto ad §. 2. d. l. fin. dicimus solennitatem signi crucis appositionem ac reliquas, quarum in d. l. fin. mentio fit. Adstipulatur Angelus tract. de inventario n. 19. Franc. Porcell. de invent. c. 2. n. 6. Si verò de moribus hoc intelligere velint, facile concedimus, quod non sit necessaria crucis appositio, hujusve omisio inventarium non vitiat, maximè cum constat omnes illas prædictas solennitates juris civilis in conficiendo inventario tam strictè non observari, sed hac in re magis dominari cujusvis loci consuetudinem. post Myns. & Schneidwin. ad §. 5. Instit. de hered. qualit. & diff. n. 17. Rittershus.

D

ad

ad Nov. p. 6. c. 8. n. 10. Mejer in C. 7. A. tb. 33. in pr. Richter ad d. Auth. n. 93. Hahn. Obs. Wesenb. tit. de jure delib. Magnif. Dn. Vice-Præf. Mevius in allegat. p. 2. dccif. 356. per tot. ubi more suo eleganter hac de re egit, & demum circa n. 14. addit, scimus in Pomerania non amplius observari ea omnia, quæ constitutio Justiniana exigit, sed pro inventario sufficere descriptionem bonorum à Notario præsentibus testibus factam ob instrumentum publicum redactam, coeptam & finitam eo tempore, quo primum facere licuit non vocatis legatariis & creditoribus, & sufficit hodie secundum patriæ morem inventaria conscribi. Ernest. Cothmann. Vol. 4. Resp. 39. n. 74.

XXXV. Sequitur jam, ad quid inventarium conficiendum, seu qui effectus inventarii legitime confecti? Alii plures alii pauciores recensent, prout videre est apud Roland à Valle *de inventar. confect. p. 4. per tot. Montic. de Invent. hered. c. 10. per tot. Richter d. l. n. 69. seqq. Rittersh. d. l. n. 17. & seqq. Zoef. ff. de jure delib. n. 11. seqq. Peretz. in Cod. tit. de jure delib. n. 11. Mejer in C. 7. A. d. l. tb. 33.* Nobis potiores adducere sufficiat.

XXXVI. Primus effectus est, quod heres statim citra periculum & damnum hereditatem adire queat, i. e. ultra viros hereditatis non teneatur. Roland à Valle *d. l. p. 4. in pr.* atque à se avertat iniquam juris præsumptionem, quâ heres non conficiens inventarium res quasdam subtraxisse videatur. *J. 4. l. fin. C. de jure delib. Fachin. lib. 6. c. 20. Hillig. D. E. 7. c. 3. lit. m. Montic. d. l. de invent. hered. c. 10. n. 1.* ubi quasdam tamen exceptiones addidit, *Rittersh. d. l. n. 96.*

XXXVII. Secundus Effectus est Detractio Falcidiæ, i. e. quod possit heres deducere falcidiam ex legatis,

legatis, quibus gravatus est, quamvis hereditas solvendo non sit. *J. 4. l. fin. Nov. 1. J. pen. Porcellin. d. l. c. 4. n. 1. Montic. c. 10. n. 4. Sichard. ad d. l. fin. Schneidwin. ad J. 6. Instit. de hered. qual. & diff. Rittersh. d. c. 8. n. 21. Mejer in C. J. A. d. l. th. 33.*

XXXVIII. Tertius effectus est, quod heres primo venientibus, sibiq;, ut dicitur, vigilantibus creditoribus, imo Legatariis ante creditores tardius venientes, salvo tamen cujusvis creditoris jure contra Legatarios vel posteriores Creditores, quibus minus juris est, solvere queat, ita ut reliquis postea venientibus potioribus non teneatur, quando in bonis defuncti nihil amplius superest. *d. J. 4. d. l. Porcell. d. c. 4. n. 2. Quod tamen nonnulli obtinere putant, quando bonâ fide solverit heres, Porcell. ibid. secus verò, si sciverit creditores esse & legatariis nihilominus solverit, vel creditores aliis potiores existere & cautionem non exegerit: cum dolosè egisse censeatur. l. dolo. ff. ad L. falc. Sichard. ad l. fin. J. 4. n. 6. Quod æquum quidem videtur, verum num de jure heres potiores creditores expectare vel post l. fin. C. de jure delib. cautionem exigere præcisè teneatur? alia est quaestio, quam tamen cum Baldo, Hillig. D. E. cit. loc. in not. lit. p. & Dn. Tabore in aureis ad C. J. A. notis ad d. l. th. 34. n. 7. negamus.*

XXXIX. Quartus effectus est, quod in arbitrio heredis sit, res hereditarias, vel iis venditis pretium solvere. *Peretz in Cod. de jure delib. n. 11. Montic. de invent. hered. c. 10. n. 8. contra regulam, quod aliud pro alio invito creditori solvi nequeat. l. 2. in princ. ff. si cert. pet. si scilicet pecunia non reperiatur, unde creditoribus solvi possit. Sichard. ad d. l. fin. nam si adhuc pecunia extet*

D 2

vel

vel res emptorem inveniatur, heres illam potestatem non habet. *Auth. Hoc nisi. C. de solut. Peretz d. l. Schneidwin. d. l. n. 29. Rittersh. d. l. n. 26.*

XL. Quintus effectus est, quod per legitimū conficiendi inventarii tempus, neq; legatarii neq; creditores heredem inquietare, imò ne quidē in rem actione convenire possint. *Fachin. 6. contr. 27. Richter decis. 59. n. 1. l. fin. §. 11. C. de jure del. Inventarium enim loco juris deliberandi censetur, & heres deliberans conveniri nequit. l. cum antiquioribus. C. de jure del. imo heres non tenetur respondere nec litem contestari, si libello excipit. Montic. de invent. ber. c. 10. n. 20. Hartman. Hartm. Obs. pract. 2. Tit. 41. O. 2. n. 17. Interim creditoribus & legatariis actiones, quæ forte temporales sint, nec pereunt inter illas moras vel non præscribuntur per express. text. d. §. 11. l. fin. post Rittershus. d. l. n. 24. Mejer in C. J. A. d. l. n. 8.*

XLI. Sextus effectus est: quod heres ab omni damno securus sit, & respectu damni habeatur, quasi nunquam hereditatem adisset, *Roland à Valle d. l. p. 4. in princ. n. 2. Montic. d. l. c. 10. n. 1. hinc retinere & imputare creditoribus & legatariis potest, quicquid in funus impendit, item impensas in curationem ægroti: Hæ enim pari jure cum præcedentibus censentur. Johann. Sichard. ad §. 9. d. l. fin. nec non quicquid in testamenti insinuationem, inventarii confectioem vel in alias necessarias hereditatis causas persolvisse probaverit §. 9. d. l. fin. & ibid. Dd. Hillig. d. l. lit. O. item Montic. d. c. 10. n. 9. Roland à Valle p. 4. §. alia & quinta & c. & seq. §. item istud etiam & c. Rittershus. d. l. n. 8. Rauchbar. p. 1. q. 29. n. 15. Scotan. in exam. jur. tit. de jure delib. q. 12. n. 6.*

XLII.

XLII. Septimus effectus est: quod quamvis regulariter confundantur aditione hereditatis, actiones & obligationes, quæ competunt heredi contra defunctum *l. debitori. 7. C. de pact.* quando scilicet creditoris & debitoris persona in idem individuum concurrat, quod natura non patitur *l. 75. l. 95. §. aditio ff. de solut.* Hoc tamen non fit, si inventarium legitime ab herede confectum est. Monticul. *d. cap. n. 11.* sed evitatur confusio obligationum hereditariorum, & omnes actiones, quas heres contra defunctum habet, retinet salvas atque intentare potest, cum par ipsi cum aliis creditoribus conditio est, temporis tamen prærogativa inter creditores servanda. *l. fin. §. in computatione. C. de jure del. Roland d. l. p. 4. §. Decima utilitas. Bicc. rer. quotid. sect. 3. th. 105.* Ratio, cur actiones non confundantur, est, quia si per aditionem cum inventario factam extingveretur heredis obligatio, noceret heredi inventarium, quod tamen in ejus favorem introductum est. Mejer *in C. J. A. lib. 29. tit. 2. n. 34.* sic confectio inventarii facit, ut hereditas pro jacente habeatur, Roland. *d. l. & sicuti hæc tenetur heredi, l. ut debitum. C. de hered. act.* ita quoque hereditas adita cum inventario. Porcellin. *in tract. de invent. c. 4. n. 7.* & eleganter Rittershus. *d. c. 8. n. 22.* Giphani. *ad d. l. fin. §. fin autem. Vultej. 2. J. Rom. c. 17.*

XLIII. Octavus effectus est, quod beneficio inventarii jus hypothecæ, quod Creditor habet in rebus hereditariis, minuat vel planè extinguatur; Nam si heres confecto inventario alicui rem hereditariam Creditori oppignoratam vendiderit, ut inde solvat Creditoribus vel Legatariis, à quibus solutio urgebatur, Emptor hujus rei licet oppignoratæ, ple-

nam habet securitatem adversus Creditorem hypothecarium, qui pignoris sui jure, ut non adversus heredem, §. 7. d. l. fin. ita quoque nec adversus Emptorem uti nequit. §. 8. d. l. fin. C. de jure delib. Mejer in C. J. A. d. l. th. 34. n. 4. Giphanius ad §. fin. autem. all. l. fin. pag. m. 93.

XLIV. Nonus effectus est, quòd damnum contingens in rebus hereditariis confecto inventario ad heredem non spectet: sine periculo enim heres habeat hereditatem, si inventarium legitimè fecerit. §. 4. d. l. fin. Olim quidem si bona hereditaria tempore mortis sufficientia fuerunt, & postea peribant, istud cedebat periculo heredis, sicuti, si augebatur, Falcidia nihilominus detrahi potuit. §. 3. J. ad l. Falc. l. 30. pr. ff. eod. Introducto autem Inventarii beneficio hoc secus est. Castrenf. ad d. §. cit. l. fin. Bartol. ad alleg. l. 30. §. 2. Et perinde est, sive interitus ante sive post hereditatis aditionem contigerit; Heres enim est Debitor quantitatis, respectu certæ speciei, id est, propter res hereditarias & earum respectu; Debitor autem quantitatis respectu, interitu ipsius speciei, ante moram liberatur. Goedd. de contrah. stipulat. c. 11. n. 79. & seq. Idem ad l. 12. §. 1. de verb. sign. vid. Everhard. Bronch. cent. 1. assert. 74. Fachin. 2. Controv. 71. & 6. Controv. 30. Hoen. Diss. 10. th. 8. Dissentit aliàs Roland. à Valle de invent. confect. p. 4. §. Sexta est utilitas.

XLV. Decimus effectus est, quòd propter confectum inventarium securus sit heres ab injuriâ corporali, respectu hereditatis cum inventario aditæ, ita ut propter debita hereditaria, etsi vel maximè statutum vel consuetudo vigeat, quòd Debitor ad petitionem Creditoris carcerari queat, incarcerari non possit.

fit. Monticul. d. l. c. 10. n. 33. Roland. d. l. p. 4. §. Septima est utilitas. Nec mirum, quia, si inventarium ipsum eximit à damno rerum suarum, multò magis ab injuriâ corporali. Quod tamen (1) limitatur, si heres ipse se obligavit. Corneus lib. 3. Conf. 31. (2) Si heres moram fecerit, & damnum inde senserint Creditores, tunc enim ex morâ & culpâ, haud secùs ac aliàs ex contractu suo tenetur. Montic. & Roland. dd. ll.

XLVI. Plures alii adhuc sunt legitimè confecti inventarii effectus; Quòd nimirum Heredi cum inventario juramentum in litem non deferatur, etsi moram faciat. §. 14. in fin. d. l. fin. Corvin. in Enchir. tit. de hered. qual. & differ. q. antepen. Item, quòd heres & simul Creditor Chyrographarius, si inventarium fecerit, hypothecario aliquando præferatur. Mont. c. 10. n. 47. Nec non quòd Creditoribus vel Legatariis evictionem non præstet Heres. Montic. d. l. n. 60. Item quòd impediatur, ne Uxor Defuncti maneat in possessione domus & rerum Mariti, pro conservatione dotis suæ. Montic. d. l. n. 60. Quos omnes persequi nimis prolixum foret, possunt videri Georg. Obbrechtus in Disp. Jur. Civ. de invent. tb. 573. & seqq. Monticul. d. c. 10. & Dd. suprâ tb. 35. citati.

XLVII. Superest neglecti inventarii pœna; Priùs verò quàm ad eam transitum faciamus, tanquam observatione dignum hîc notamus; Quòd jus deliberandi ab Imperatore nostro per beneficium Inventarii sublatum non sit, & probamus hoc, cum per §. 5. Inst. de hered. qual. & differ. circa fin. ibi. nisi omisâ observatione nostræ constitutionis, & deliberandum existimaverint, & sese veteri gravamini aditionis supponere maluerint, & per §. 14. l. fin. C. de jure delib. ibi.
electio-

electionem ei damus, vel nostram constitutionem eligere & ejus beneficium sentire: vel si eam aspernamdam existimaverit, & ad deliberationis auxilium convolaverit, ejus effectum habere. & porro ibi. Et sibi imputet, qui pro novo beneficio vetus elegerit, gravamen &c. tum quòd non ita introducantur nova remedia, ut per ea statim tollantur antiqua, Mantzius *Comment. Instit. ratio-regul. ad alleg. §. 5. n. 18.* ut potius hac ratione arbitrio heredum relictum sit, num suo periculo spatium deliberandi petere, an inventarium conficere velint. Ludwell. *ad d. §. 5. n. 2.* Harprecht. *ad §. 6. n. 1.* Invito enim beneficium non datur. *l. invito. ff. de R. J.* Et quilibet favori pro se introducto potest renunciare. *l. pen. C. de pactis.* Rittershus. *d. l. n. 2. & 18.* Donell. *7. Commentar. c. 10.* Goeddæus *2. Dissp. 20. th. 21.* Richter. *ad d. l. auth. n. 57.* Peretz. *in Cod. tit. de jure delib. n. 17.* Et quamvis melius sit, ex inventario hereditatem adire, quàm mediante deliberatione, minimè tamen pro inutili planè seu supervacuo beneficium deliberandi post introductum remedium inventarii hodiè haberi debet, cum quia magni sumptus impendendi honorariis & alimentis in Tabularios & testes, tum quòd expediat sæpè regi defuncti facultates. Hillig. *Donell. Enucl. 7. c. 3. lit. P.* Ludwell. *d. l.* Imò utile aliquando heredi sit, si nimirum intra tres menses inventarium conficere neglexerit, cum productiora omninò sunt deliberationis tempora, quàm Inventarii, ut rectè asserit Treutl. *2. Disput. 12. th. 7. lit. A.* Secus ac post Bachov. *ad Treutl. d. l. vers. sed videri posset &c.* existimaverit Ludwell. *ad Wesenb. ad tit. de jure delib. n. 6.*

XLVIII. Pœna autem heredis non facientis vel negligentis facere inventarium in genere est, quòd omnia legitimè confecti inventarii commoda, quorum supra mentionem fecimus, amittat; in specie verò, quòd, etiamsi exiguus sit census hereditatis, §. 14. d. l. fin. C. de jur. delib. omnibus Creditoribus hereditariis in solidum etiam ultra substantiam hereditatis teneatur, Nov. 1. c. 2. §. 2. eo modo, quo jure veteri post aditionem. d. l. fin. §. 12. Opulenta enim præsumitur hereditas, & sibi debet imputare, quòd ejusmodi oneri se subjecerit omittendo inventarium. Peretz. in Cod. de jure delib. n. 12. Sic indignus quoque legis beneficio, qui requisita per legem negligit, ita ut non audiendus sit, probare volens amplius in hereditate, non fuisse. Manzius & Vultej. ad §. extraneis. Inst. de hered. qual. & differ. n. 8. Zoel. ff. de jure delib. n. 12. Frustra, ut cuius patet, dissentiente Hilligero in Don. Enucl. 7. c. 3. in not. lit. Q. ubi putat, quòd non confecto inventario omnibus Creditoribus teneatur heres, pœnæ non esse adscribendum.

XLIX. Interim tamen, quod diximus, fallit (1) Si testator remiserit Heredi inventarii confectioem, quod facere omninò potest, non quidem in præjudicium Creditorum: ne testatoris factò iis inferatur injuria l. 25. C. de pact. sed quantum attinet ad Legatarios & Fideicommissarios, ut habet communis Dd. opinio, vid. Wissenb. 1. Disp. ff. 58. tb. fin. Matth. Steph. ad Novell. 1. n. 44. vs. pro conclusione & c. Hillig. Donnell Enucl. lib. 7. c. 3. §. 5. & ibid. allegat. Dd. cum quia testator potuit legata & fideicommissa non relinquere & relictum etiam adimere, ergò multo magis præjudicare ipsis legatariis, Fachinæus lib. 6. controv. 25. Zoel.

E ad ff.

ad ff. de jure delib. n. 23. tum quia inventarii confectio in favorem ultimæ voluntatis inducta fuit, cui liberum est renunciare *l. pen. C. de pact.* Roland à Valle *de invent. confect. part. ult. §. an testator.* Peretz in *Cod. de jure delib. n. 18.* Hoënon. *disput. ad inst. 10. contrav. 7.* Fallit (2) si ipsi creditores confessi sunt hereditatem non esse solvendo, quæ confessio planè facit, ut heres non teneatur ultra vires hereditarias. Sichard. *ad l. fin. C. de jure delib.* Zoef. *d. l. n. 25.* Peretz *d. l. n. 12.* (3) Si constet defunctum bonis cesfisse, nam heres, qui bonis cesfit, omissio inventario tenetur tantum pro viribus bonorum ejus cui succesfit, cum non debeat teneri in plus quàm tenebatur defunctus. Zoef. *d. l. n. 21.* (4) Quando heres dolo inductus hereditatem adivit. *l. fin.* ubi Baldus *ff. de dolo.* Monticul. *de inventar. hered. cap. 5. n. 50.* (5) Ubi aliud consuetudine introductum ut in Saxonia, teste Wesenbec. *parat. ff. de jure delib. n. fin.* ibiq; Ludwell. *in not. & Carpzov. Jurisp. forens. p. 3. c. 33. def. 18. n. 6. cum ibid. allegat. Dd.* vid. etiam Joh. Koppen. *lib. 1. observ. 131. num. 11.* & Henn. Goden. *consil. 15. n. 18. de success. feud.* ubi expressè decidit, jure Saxonico non teneri heredem ad confectioem inventarii, & probat istiusmodi consuetudinem valere ex doctrina Baldi *in l. 7. ff. de admin. tut.* Confectio enim inventarii non est juris naturæ vel gentium, sed juris positivi. Montic. *de invent. hered. c. 3. n. 1.* ideoq; statuto vel consuetudine remitti potest. Montic. *d. l. n. 11.* Conr. Sleif. *in N. illust. ad Wesenb. par. tit. de jure delib. ad n. 6.*

L. Secundo, licet olim ante introductum inventarii beneficium heres legatariis & fideicommissariis non nisi usque ad vires hereditatis teneretur, hodie
tamen

551

tamen non confecto inventario Falcidiã amittit & integra legata & fideicommissa præstare tenetur, frustra allegans in hereditate nihil esse. *Nov. l. c. 2. §. 2. Auth. sed cum Testator. C. ad L. Falcid.* cum quod per legem præsumatur hereditatem fuisse sufficientem exsolvendo æri alieno & legatis fideicõmissisq; præstandis, quia nemo creditur temerè, non inspectis hereditatis viribus eam adire aut ei se immiscere. *d. §. 2. & auth.* tum propter præsumptam fraudem & malitiam, quasi heres omisso inventario tantum subtrahit, quantum valeat Falcidia. *Gail. 2. Obs. 138. n. 1. Mynsing. ad §. sed nostra. Instit. de hered. qual. & diff. n. 22. Dn. Brunne- manus & Richter. ad alleg. Auth. sed cum testator.* Itidem quia lex vult, quod volens uti beneficio legis, conficiat inventarium: Si jam heres legem spernit, facit se indignum beneficio legis. *l. auxilium. §. fin. ff. de minor.* Frustraq; legis auxilium invocat, qui in legem committit. *Matth. Steph. cent. 2. qq. 94. lit. a.*

LI. Tertiò sicut Falcidiam ita etiam Trebellianicã amittit, cum propter *Nov. l. c. 2. & Auth. sed cum testator. toties all.* tum quod d. *Nov.* ratio locum habeat non modò in singularibus, sed etiam in universalibus fideicommissis & non modò in Falcidia, sed etiam in Trebellianica. Ratio autem communis hæc est, tum ut & heredis & fideicommissarii contumacia puniatur nolentis uti hoc beneficio, tum quia utroque casu & tam in universali quàm singulari fideicommissis possit heres, nisi reprimatur necessitate inventarii conficiendii, multa clam amovere & avertere ex rebus hereditariis. eruditè *Giph. ad l. fin. C. de jure delib.* Accedit, quod Falcidiæ nomine etiam Trebellianica veniat. *Gail. 2. obs. 119. n. 7. per l. 6. C. ad Sc. Trebell*

E 2

adde

adde l. pater filiam. 14. ff. ad L. Falc. l. coheres. 41. §. quod si heredem. 3. ff. de vulg. & pupill. substit. & quidem non improprie, ut nonnulli tam veterum quam recentiorum volunt, sed proprie, si usus proprietatem spectemus non vocis, ut eleganter ostendit Vinnius 2. qq. 28. Sic denique quantum ad poenam nulla est diversitas inter Trebellianicam & Falcidiam, licet alias in nonnullis inter se differant, ut patet ex Nov. 1. de hered. & falc. §. si vero. l. fin. §. si vero postquam. C. de jure delib. Porcell. de invent. c. 6. Menoch. 3. consil. 272. n. 81. Covarruv. in cap. Raynutius. §. 11. n. 10. X. de testam. Vinn. cit. qq. 28. Ludwell. Disput. ad Instit. 9. th. 9. Hoenon. Disput. 11. ad Instit. th. 21. Wissenb. 1. Disp. ad ff. 57. th. 22. Dissentiunt aliàs Dd. communiter. Gail. 2. Obs. 138. n. 6. Mynsing. 3. obs. 60. Fachin. 4. contrav. 38. Francisc. Sarmient. select. interpr. c. 7. Zoel. ff. de jure delib. n. 17. Harprecht. §. 6. 7. de hered. qual. Treutl. 2. D. 12. th. 13. lit. a. qui tamen sibi contradixit, dum contrarium postea asseruit. 2. D. 14. th. 10. ut rectè animadvertit Bacchov. ad Treutl. dd. II. Nonnulli distinguunt inter Liberos, quos alii vocant primi gradus, & Extraneos, hos putant amittere, liberos verò non. Anton. Fab. in Cod. Sabaud. 6. tit. 25. defin. 5. Alii interesse putant, num heres purè an sub conditione vel ex die restituere rogatus fuerit. vide Bacch. ad Treutl. 2. D. 12. th. 9. lit. a. Alii aliter sentiunt. Nos insuper habitis his distinctionibus, priorem affirmativam in puncto juris veriore & probabiliorem putamus, cum Dn. Fabricio in Gail. Eucleat. 2. observ. 138. & ibid alleg. Dd. quamvis posteriorem negativam consuetudine receptam Bernhard. Grevæo ad Gail. cum & ab eo citat. nec non Matth. Stephani d. qq. 94. lit. b. facile concedimus.

LII. Quartò Liberi ob non confectum inventarium amittunt Legitimam. Hoen. *Disput. ad Instit. 10. Contr. 10.* Licet enim & hinc negativa, nisi fraus & interceptio inventarii manifestè probetur, Mich. Grass. *recept. sent. §. Legitima. q. 45.* crebriorem obtinuerit, calculum Interpretum, in praxi etiam obtinere, ut videre est apud Gail 2. *Observ. 138. n. 14.* ibiq; Grevæum. Fachin. 4. *Controv. 34.* Rittersh. p. 6. *Expos. Nov. c. 4. n. 6. c. 5. n. 29. & c. 8. n. 38.* Hieron. de Cævallos *specul. commun. opin. q. 691.* Nobis tamen juri & rationi conformior videtur contraria affirmantium scil. sententia, quòd nimirum amittatur legitima, vel potius, quòd ea, non factò inventario, prætendi nequeat, ratio 1. desumitur ex generalitate textuum, *d. l. fin. §. 2. & §. 12.* item *Nov. 1. c. 2. §. 2.* ubi generaliter dicitur, quòd heres non conficiens inventarium in solidum, etiam ultra vires hereditarias omnia legata ac fideicommissa complere teneatur, nec distinguitur, Suus sit heres, an alienus seu extraneus, ut potius, dum immixtionis, quæ suorum heredum est, mentio fiat, Sui heredes, seu tales quibus legitima debetur, præsupponantur. *d. §. 2. ibi vel sese immisceat. & §. 12. ibi adierint vel sese immiscuerint.* (2) Quia ratio *d. l. fin. & d. Nov.* de poenâ non confecti inventarii etiam in liberis heredibus locum habeat. Quibus accedit tertia ratio in liberis, quorum majus est delictum, patris voluntatem aut hereditatem repudiare & contemnere, & quidem ob æs alienum hujus famam & existimationem mortui maximè liberi tueri debebant adversus Creditores. *§. 1. l. quibus ex causis man. non licet.* Breviter, spernere voluntatem defuncti & ejus beneficium in extraneis, est ingrati, in liberis est ingratis-

fimi & impiissimi. Duaren. *de jure accresc.* 1. c. 3. Plures rationes videri possunt apud Zœs. *ff. de jure delib.* n. 16. qui hanc sententiam unâ cum Fulgoscio & Cujacio probat, consentiunt Sarmientus 2. *select. interpret.* c. 7. Viglius *ad §. 6. Inst. de hered. qual. & differ.* Covarruv. *in cap. Si heredes* 10. *de Testam.* Hœnon. *d. l. Vinn.* 2. qq. *select.* 28. Wissenb. 1. *ad ff. Disp.* 57. θ. 21. & 22. Idem *ad Instit. Disp.* 25. θ. 14. Richter *ad Auth. sed cum testator.* Peretz. *in Cod. tit. de jure delib.* n. 13. & Dn. Struvius *in Syntagm. jur. univers. exerc.* 33. θ. 57. nec non Giphanius *ad l. fin. C. de jure delib.* ubi simul ad contraria solidissimè respondet.

LIII. Quintò, sicuti inventarii beneficio confusio obligationum evitatur, ita non confecto inventario, adicione hereditatis confunduntur actiones heredis cum hereditariis, hoc est, si heres jam ante Creditor fuit testatoris, postea adierit ejus hereditatem, tollitur omninò obligatio, quam heres habuit adversus defunctum, Regulare enim hoc, obligationes confundi, cum vel debitor Creditori vel Creditor debitori heres extiterit; *l. 95. §. 2. l. 34. §. 8. l. 75. ff. de Solutionib. l. 3. C. de Fideicommiss. l. 5. C. de hered. act.* Giphanius *ad §. Sin autem. alleg. l. fin. C. de jure delib.* Roland. à Valle *de confect. inventar. p. 5. §. 11. pone heres &c. num. 8.*

LIV. Postremò, si heres rogatus est alteri restituere hereditatem, & non confecerit inventarium, tenebitur quanti Fideicommissarii interest. *arg. l. 7. ff. de admin. & peric. tut.* Harprecht *ad §. 6. Instit. de hered. qual. & differ. n. fin.* Verùm, num Fiduciarius heres Creditor, non confecto inventario, jura sibi competentia contra defunctum Creditorem suum amittat?

tat? difficillimæ quæstionis est: communiter Dd. affirmant. Nos negativam, quòd Fiduciarius heres contra Fideicommissarium universalem jus suum integrum conservat, & quod à defuncto sibi debebatur, deducere queat, vel simpliciter restitutâ hereditate, actionem suam ipso jure per aditionem confusam & extinctam ex æquitate salvam retineat, defendemus cum Paulo de Castro *ad l. Ita tamen. §. Si ex Trebelliano. ff. ad SCtum Trebell.* cùm quòd non confecto inventario respectu Creditoris & Fideicommissarii universalis in jure veteri remaneamus, Roland. *d. l. n. 6. 7.* tum quòd novum non sit, quòd obligationes & actiones, quæ summo jure per aditionem hereditatis confusæ sint atque extinctæ, eadem tamen iterùm, ex singulari æquitatis ratione restituantur. Hillig. *Don. Enucl. 7. c. 3. lit. O.* Haud secus ac actiones hereditatis competentes contra defunctum per aditionem hereditatis confunduntur, venditâ verò hereditate actiones venditori competentes per aditionem confusæ restituantur, *per text. express. l. 2. §. 18. ff. de hered. vel act. vend.* Fideicommissarius est similis emptori hereditatis; à similibus itaque simile iudicium, vid. Rume-
lin. *de Confusione pos. 20. & 28.* consentiant Natta *Consil. 323. n. 2. & Honded. 1. Consil. 58. n. 26.* Plura de poenâ non conficientis inventarium videri possunt apud allegat. Roland. à Valle, *cit. tract. part. 5. per tot.*

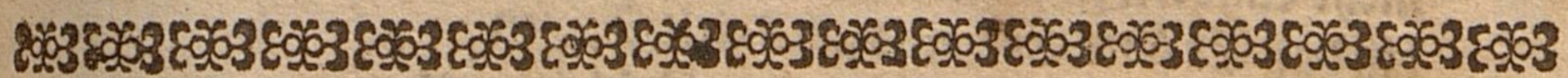
L V. Ut concludamus hunc de jure inventarii discursum, hoc unicum addere placet: Quòd inventarium non modò sit introductum in gratiam Heredum, ne scil. teneantur ultra vires hereditatis, & sic nullum sentiant damnum, §. *& si præfatam. d. l. fin. C. de jure delib.* ibiq; Dd. sed absque periculo hereditates habeant,

554

Quem stimulus Natura Tibi subjecit, & insons
Majorum Virtus, hoc instigante paratu
Insigni quondam Boreales excutis oras,
Et nunc attentus Furi praecleara conaris,
Mittis & egregium in cathedrā patriamq; libellum.
Successus felix operis mox plura docebit:
Quod precor, & meritā studiis per tempora Laurum;

Scilicet
in palastra nostra Juridica & in novo hoc, quod
ipse edis, munerarius veluti, certamine
Tibi
& Athletæ & Victori P Y L I eruditissime suavissimoq;
nec enim alii,
quàm PUGNANTI SUPERANTI Q.
obtingit,

Joannes Pomereschius, J. U. D.
& Prof. Ord. Consistorii Regii
Director.

Scripta Peritorum Juris Te volve, P Y L I,
Et voluisse, tua hæc pagina docta docet.
Quidni florentem lauri de fronde coronam
Post vigiles noctes conferat alma Themis ?

*Boni ominis causâ festinante calamo
scrib.*

Fridericus Gerdesen / J. U. D.
ejusdemq; Prof. Ordin. & Consisto-
rii Regii Affessor.

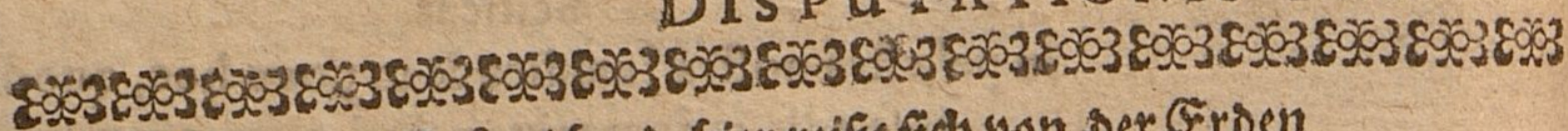
F

Thesau-

Thesaurum inventum solus sibi servat avarus :
PYLIUS haud facit hoc ; dividit ille suum.
Publicat hic monstratq; sua Inventaria : multos
Hujus thesauri participes faciens.
Invenit, ut possint alii Inventaria nosse :
sedulus inventor, dum meditatur opus.
Gnaviter inquiras porro, pulchramq; tiaram
Mox tibi requiras, quam Themis alma dabit !

Gratulabundus I, m^q; apposuit

DISPUTATIONIS PRÆSES.

Wer gibt uns Flügel her? hier reißt sich von der Erden
ein Sinn voll Geist und Blut hin zu des Himmels Dach/
wil durch gelahrten Fleiß dahin versetzt werden /
wo Sterne sind / und gehn dem hellen Phoebus nach.

Da wo Justinian die weisse Bahn der Helden
als Haupt und Führer tritt / wo Carpod rühmlich steht /
und wo uns Masen Sohn ganz sicherlich darff melden /
daß auch der grosse Mey schon in dem Orden geht :

Da trägt sein Geist ihn hin. Er wil durch eubsig Lesen
mehr Ländern seyn bekand / als die sein Fuß berührt :
biß daß Er über Erd und alles eitle Wesen
werd' in der Fama Schoß an jene Zahl geführt.

Hier läßt Er vor ein Buch sein Lob und Namen schreiben /
das / ist mir anders recht / schon nach dem Himmel schmeckt /
bald wird sein Vorsatz ihn auff etwas höhers treiben /
worzu Er uns jezund diß Zeichen auffgesteckt.

Wolan! ich wünsche / daß sein rühmliches Bemühen
viel Gutes nach sich zieh : und daß bald umb und an
sein Haar von Lorberlaub und Myrthen möge blühen /
die ihm hier Themis, und sonst Venus geben kan.

So wünschte seinem Freunde und
Tischgenossen

J. E. Pfuel / Human. Prof, Publ.

9
P. 201

ULB Halle
003 017 125

3

86

VD 77

DISCURSUS JURIDICUS
DE
Jure Inventarii,

QUEM,
SS. TRIADE B. F. 1670, 1
Consensu Nobilissimi Jctorum Ordinis,
in Academia Gryphiswaldensi,

SUB PRÆSIDIO
VIRI
NOBILISSIMI ET EXCELLENTISSIMI
DN. PETRI MASCOVII,
U. J. D. ac Professoris in Almâ hac Ordinarii,
Fautoris ac Præceptoris sui summè
devenerandi,

*Publicæ & placidæ Eruditorum ventilationi
submittit*

GOTFRIDUS Pyll /
Stralsundensis,
A. & R.

Ad diem 6. Maji, Anno O. R. M. DC. LXX.
in Auditorio Majori horis consuetis.

GRYPHISWALDIÆ,
Characteribus MATTHÆI DOISCHERI, Academiæ Typographi.

27